Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (seitsmes koda laiendatud koosseisus)

23. veebruar 2022*

Lepinguväline vastutus – Konkurents – Rahvusvaheliste väikepakkide kiirkullerteenuste turud EMPs – Koondumine – Otsus, millega tunnistatakse koondumine siseturuga kokkusobimatuks – Otsuse tühistamine Üldkohtu otsusega – Üldine viide muudele dokumentidele – Väited või argumendid, mille on esitanud kolmas isik teises kohtuasjas – Repliigis esitatud tõendid – Hilise esitamise põhjendamata jätmine – Vastuvõetamatus – Isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine

Kohtuasjas T-540/18,

ASL Aviation Holdings DAC, asukoht Swords (Iirimaa),

ASL Airlines (Ireland) Ltd, asukoht Swords,

esindajad: N. Travers, *SC*, *solicitors* H. Kelly, K. McKenna ja R. Scanlan,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: N. Khan, P. Berghe, M. Farley ja R. Leupold Henning,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 268 alusel esitatud nõue hüvitada kahju, mida hagejad kandsid väidetavalt seetõttu, et komisjoni 30. jaanuari 2013. aasta otsus C(2013) 431, millega tunnistatakse koondumine kokkusobimatuks siseturu ja EMP lepingu toimimisega (juhtum COMP/M.6570 – UPS/TNT Express), on õigusvastane,

ÜLDKOHUS (seitsmes koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja president S. Papasavvas, kohtunikud R. da Silva Passos, I. Reine, L. Truchot ja M. Sampol Pucurull (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik E. Artemiou,

arvestades kirjalikku menetlust ja 29. oktoobri 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

1 TNT Express NV (edaspidi „TNT“) alustas 26. aprillil 2012 United Parcel Service, Inc-ga (edaspidi „UPS“) ühinemise huvides läbirääkimisi ASL Aviation Holdings DACga, varem ASL Aviation Group Ltd, ja ASL Airlines (Ireland) Ltd-ga, varem Air Contractors Ireland Ltd, et võõrandada nendele (edaspidi koos „ASL“ või „hagejad“) oma lennutransporditegevus. Nende läbirääkimiste põhjus oli niisugustele kolmandate riikide üksustele nagu UPS kehtestatud keeld osutada lennutransporditeenuseid Euroopa Liidus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT 2008, L 293, lk 3) artikli 4 punktile f.

2 Euroopa Komisjon avaldas 26. juunil 2012 nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (ELT 2004, L 24, lk 1; ELT eriväljaanne 08/03, lk 40) (nagu seda rakendatakse komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 802/2004 (ELT 2004, L 133, lk 1; ELT eriväljaanne 08/03, lk 88)) artikli 4 alusel eelteatise koondumise kohta (juhtum COMP/M.6570 – UPS/TNT Express) (ELT 2012, C 186, lk 9).

3 Hagejad sõlmisid 15. novembril 2012 TNTga kaks lepingut (edaspidi koos „2012. aasta lepingud“):

– ostuleping „UPS-SPA“ (edaspidi „UPSi-SPA leping“), mille kohaselt pidi ASL pärast UPSi ja TNT vahelise tehingu lõpuleviimist omandama 100% osaluse äriühingutes TNT Airways SA/NV ja Pan Air Lineas Aereas SA;

– teenusteleping „UPS-ATSA“, mille kohaselt osutab ASL nii pärast UPSi ja TNT vahelise tehingu lõpuleviimist kui ka UPSi-SPA lepingu sõlmimist viie aasta jooksul lennutransporditeenuseid UPSile ja kolmandatele isikutele tänu TNT Airwaysi lennutranspordiga seotud varadele, mille ASL UPSi-SPA lepingu alusel on omandanud.

4 2012. aasta lepingute jõustumise kuupäevaks oli määratud 1. veebruar 2013, tingimusel et komisjon tunnistab UPSi ja TNT koondumise siseturuga kokkusobivaks.

5 UPS teatas 16. novembril 2012 komisjonile 2012. aasta lepingute sõlmimisest.

6 Komisjon teatas 11. jaanuaril 2013 UPS-le, et kavatseb koondumise, mida tema ja TNT kavandavad, ära keelata.

7 UPS avaldas 14. jaanuaril 2013 selle teabe pressiteatega.

8 Komisjon tegi 30. jaanuaril 2013 otsuse C(2013) 431, millega tunnistatakse koondumine kokkusobimatuks siseturu ja EMP lepingu toimimisega (juhtum COMP/M.6570 – UPS/TNT Express) (edaspidi „vaidlusalune otsus“). Komisjon leidis, et UPSi ja TNT koondumine kujutab endast tõhusa konkurentsi märkimisväärset takistust kõnesolevate teenuste turul 15 liikmesriigis, st Bulgaarias, Tšehhi Vabariigis, Taanis, Eestis, Lätis, Leedus, Ungaris, Maltal, Madalmaades, Poolas, Rumeenias, Sloveenias, Slovakkias, Soomes ja Rootsis.

9 UPS teatas sama päeva pressiteatega, et loobub kavandatud koondumisest.

10 UPS esitas 5. aprillil 2013 Üldkohtule vaidlusaluse otsuse peale tühistamishagi, mis registreeriti numbri T-194/13 all.

11 Komisjon avaldas 12. mail 2015 vaidlusaluse otsuse mittekonfidentsiaalse versiooni.

12 Komisjon avaldas 4. juulil 2015 eelteatise koondumise kohta (juhtum M.7630 – FedEx/TNT Express) (ELT 2015, C 220, lk 15), mis puudutab tehingut, millega FedEx Corp. pidi TNT omandama.

13 Komisjon tegi 8. jaanuaril 2016 otsuse, millega koondumine kuulutatakse kokkusobivaks siseturuga ja EMP lepingu toimimisega (juhtum M.7630 – FedEx/TNT Express) ja mille kokkuvõte avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT 2016, C 450, lk 12) ning mis puudutab FedExi ja TNT vahelist tehingut.

14 FedEx ja hagejad sõlmisid 5. veebruaril 2016 lepingu, millega nähti ette, et viimased ostavad TNT lennutranspordiga seotud varad, ning lepingu, millega nähti ette lennutransporditeenuste osutamine FedExile.

15 Üldkohus tühistas 7. märtsi 2017. aasta kohtuotsusega United Parcel Service *vs.* komisjon (T-194/13, EU:T:2017:144) vaidlusaluse otsuse.

16 Komisjon esitas 16. mail 2017 7. märtsi 2017. aasta kohtuotsuse United Parcel Service *vs.* komisjon (T-194/13, EU:T:2017:144) peale apellatsioonkaebuse, mille Euroopa Kohus jättis 16. jaanuari 2019. aasta kohtuotsusega komisjon *vs.* United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23) rahuldamata.

Menetlus ja poolte nõuded

17 Hagejad esitasid Üldkohtu kantseleile 11. septembril 2018 esitatud dokumendiga käesoleva hagi.

18 Kuna Üldkohtu kodade koosseisu muudeti 17. oktoobri 2019. aasta otsusega, määras Üldkohtu president Üldkohtu kodukorra artikli 27 lõike 3 alusel kohtuasja teisele ettekandja-kohtunikule, kes kuulub seitsmendasse kotta.

19 Üldkohus otsustas seitsmenda koja ettepanekul kodukorra artikli 28 alusel suunata asja laiendatud kohtukoosseisule.

20 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (seitsmes koda laiendatud koosseisus) avada menetluse suulise osa ning esitas kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames menetlusosalistele kirjalikke küsimusi. Menetlusosalised vastasid nendele küsimustele määratud tähtaegade jooksul.

21 Kohtuistungil teatasid hagejad, et vähendavad oma kahju hüvitamise nõude summat asjaolude tõttu, mis leidsid aset pärast hagi esitamist; see pandi kirja kohtuistungi protokolli.

22 Hagejad paluvad Üldkohtul:

– mõista komisjonilt ELTL artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu alusel välja kahjuhüvitis summas 93 881 731 eurot või muus summas, mida Üldkohus sobivaks peab, ning seda seetõttu, et vaidlusalune otsus on õigusvastane;

– mõista komisjonilt välja viivitusintress otsuse kuulutamisest käesolevas asjas kuni hüvitise täieliku tasumiseni Euroopa Keskpanga (EKP) põhirefinantseerimistehingutele kohaldatava intressimäära alusel, mida suurendatakse kahe protsendipunkti võrra, summalt 93 881 731 eurot või muult summalt, mida Üldkohus sobivaks peab;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

23 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

24 Hagejad paluvad hüvitada saamata jäänud tulu, mis tuleneb võimatusest täita TNTga sõlmitud 2012. aasta lepinguid seetõttu, et tehti vaidlusalune otsus, millega UPSi ja TNT vaheline tehing tunnistati siseturuga kokkusobimatuks.

25 Hagejad põhjendavad seda nõuet väitega, et komisjon on pannud toime nende ja UPSi põhiõiguste piisavalt selge rikkumise (esimene ja teine väide), ning väitega, et hinnangu puhul, mille komisjon UPSi ja TNT koondumisele andis, on tehtud tõsiseid ja ilmselt vigu (kolmas väide), ning kinnitavad siis, et need rikkumised tekitasid neile otseselt kahju (neljas väide), ja hindavad seda kahju (viies väide).

26 Komisjon väidab vastu, et hagi on osaliselt aegunud ja osaliselt vastuvõetamatu ning igal juhul põhjendamatu.

Sissejuhatavad märkused

27 ELTL artikli 340 teise lõigu kohaselt heastab liit lepinguvälise vastutuse korral kõik oma institutsioonide või oma teenistujate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldprintsiipidele.

28 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab liidu lepinguvälise vastutuse tekkimiseks olema korraga täidetud kolm tingimust: rikutud õigusnormi eesmärk on anda isikutele õigusi ja rikkumine on piisavalt selge, tõendatud on kahju tegelik tekkimine ning esineb otsene põhjuslik seos akti vastuvõtjale pandud kohustuse rikkumise ja kannatanule tekkinud kahju vahel (13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Euroopa Liit *vs.* Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, punkt 117; vt selle kohta ka 4. juuli 2000. aasta kohtuotsus Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punktid 39–42). Nende tingimuste kumulatiivsus tähendab, et kui üks nendest ei ole täidetud, ei saa liidu lepinguvälist vastutust tekkida (vt selle kohta 9. septembri

1999. aasta kohtuotsus Lucaccioni *vs.* komisjon, C-257/98 P, EU:C:1999:402, punktid 63 ja 64, ning 15. juuni 2000. aasta kohtuotsus Dorsch Consult *vs.* nõukogu ja komisjon, C-237/98 P, EU:C:2000:321, punkt 54).

29 Käsitletaval juhul tuleb märkida, et hagejate argumendid, et komisjon on pannud toime nende ja UPSi põhiõiguste piisavalt selge rikkumise ning et hinnangu puhul, mille komisjon UPSi ja TNT koondumisele andis, on tehtud tõsiseid ja ilmseid vigu, puudutavad liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise esimest tingimust, samas kui argument, et need rikkumised põhjustasid neile otseselt kahju, ning selle kahju hindamist käsitlev argument puudutavad vastavalt kolmandat ja teist tingimust.

30 Enne esimese tingimuse analüüsimist tuleb teha kindlaks seos käesoleva kahju hüvitamise hagi ja kohtuasjas T-834/17 esitatud hagi vahel.

31 Hagejad väidavad, et 2012. aasta lepingud lõpetati seetõttu, et tehti vaidlusalune otsus, millega komisjon oli UPSi ja TNT vahelise tehingu vastu. Kuna Üldkohus tühistas selle otsuse UPSi kaitseõiguste rikkumise tõttu, leiavad hagejad, et vaidlusaluse otsuse õigusvastane vastuvõtmine on otsene põhjus, miks ei saanud täita 2012. aasta lepinguid, mis olid UPSi ja TNT koondumise läbiviimisel esmajärgulise tähtsusega. Hagejad väidavad, et selle õigusvastase otsuse tõttu jäi neil saamata tulu, mida nad lootsid teenida tänu nendele lepingutele, või vähemalt jäid nad ilma võimalusest niisugust tulu saada. Hagejad paluvad seega hüvitada saamata jäänud tulu, mis nende arvates neile osaks sai.

32 Hagejad viitavad sisuliselt kahele rikkumisele kui liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise alusele. Esimene on UPSi põhiõiguste ja konkreetselt kaitseõiguste rikkumine sellega, et komisjon ei edastanud ökonomeetrilist mudelit, mida vaidlusaluses otsuses kasutati, et analüüsida koondumise mõju hindadele. Selle rikkumise tuvastas Üldkohus väidetavalt 7. märtsi 2017. aasta kohtuotsuses United Parcel Service *vs.* komisjon (T-194/13, EU:T:2017:144). Teine väidetav rikkumine seisneb vigades, mis tehti UPSi ja TNT koondumise hindamisel ning millele UPS viitab kohtuasjas T-834/17 esitatud kahju hüvitamise hagis. Need vead puudutavad selle mõju analüüsi, mida koondumine avaldab hindadele, suurema tõhususe ja FedExi olukorra analüüsi.

33 Hagejad väidavad, et UPSi kaitseõiguste rikkumine, mille Üldkohus tuvastas 7. märtsi 2017. aasta kohtuotsuses United Parcel Service *vs.* komisjon (T-194/13, EU:T:2017:144), ning hindamisvead, millega UPS põhjendas kohtuasjas T-834/17 esitatud kahju hüvitamise hagi, näitavad, et komisjon on pannud toime piisavalt selged rikkumised. Nad tuginevad seejuures tihedatele seostele käesoleva kahju hüvitamise hagi ja kohtuasjas T-834/17 UPSi esitatud kahju hüvitamise hagi vahel ning selgitavad, et said komisjoni hinnangutega tutvuda üksnes väga piiratud määral, sest nad ei astunud menetlusse, et toetada UPSi tühistamishagi kohtuasjas, milles tehti 7. märtsi 2017. aasta kohtuotsus United Parcel Service *vs.* komisjon (T-194/13, EU:T:2017:144). Kohtuistungil teatasid hagejad, et nõustuvad sellega, et nende hagi on tihedalt seotud kohtuasjas T-834/17 esitatud hagiga.

34 Nendest sissejuhatavatest märkustest lähtudes tulebki analüüsida väidetavaid piisavalt selgeid rikkumisi, mis on vaidlustatud otsusega toime pandud ja mida on nimetatud hagi kolmes esimeses väites.

Liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise esimene tingimus

35 Isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumise saab tõendatuks lugeda juhul, kui asjaomane institutsioon on ilmselgelt ja raskelt eiranud oma kaalutlusõiguse piire, ning selle tuvastamisel tuleb arvesse võtta eelkõige lahendatavate olukordade keerukust, rikutud õigusnormi selguse ja täpsuse astet ning kaalutlusruumi ulatust, mille rikutud õigusnorm liidu institutsioonile annab (19. aprilli 2007. aasta kohtuotsus Holcim (Deutschland) *vs.* komisjon, C-282/05 P, EU:C:2007:226, punkt 50, ja 30. mai 2017. aasta kohtuotsus Safa Nicu Sepahan *vs.* nõukogu, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punkt 30).

36 Liidu õigusnormi piisavalt selge rikkumise nõue tuleneb vajadusest kaaluda, kumb on tähtsam: kas isikute kaitsmine institutsioonide õigusvastase tegevuse eest või kaalutlusruum, mis peab nendel institutsioonidel olema, et nende tegevust ei halvataks (10. septembri 2019. aasta kohtuotsus HTTS *vs.* nõukogu, C-123/18 P, EU:C:2019:694, punkt 34).

37 See kaalumine on seda olulisem, et komisjon peab kindlaks määrama ja rakendama liidu konkurentsipoliitikat ning selleks on tal kaalutlusõigus (23. aprilli 2009. aasta kohtuotsus AEPI *vs.* komisjon, C-425/07 P, EU:C:2009:253, punkt 31).

38 On tõsi, et liidu vastutuse tekkimise hõlbustamine nii, et mõistet „liidu õiguse piisavalt selge rikkumine“ laiendatakse õigusnormist tuleneva kohustuse igale rikkumisele, mida – kui kahetsusväärne see rikkumine ka poleks – võib muu hulgas selgitada komisjonil lasuvate objektiivsete piirangutega, võib kahjustada ja isegi pärssida selle institutsiooni tegevust koondumiste kontrolli valdkonnas. Isikutel, kes kandsid kahju komisjoni tegevuse tulemusena, kui see väljendub teos, mis ilma objektiivse õigustuse või selgituseta on ilmselges vastuolus õigusnormiga ja kahjustab tõsiselt nende isikute huve, peab olema siiski õigus hüvitisele (vt selle kohta 11. juuli 2007. aasta kohtuotsus Schneider Electric *vs.* komisjon, T-351/03, EU:T:2007:212, punktid 123 ja 124, ning 9. septembri 2008. aasta kohtuotsus MyTravel *vs.* komisjon, T-212/03, EU:T:2008:315, punktid 42 ja 43).

39 Liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise piiri seesugune määratlemine kaitseb tegutsemisruumi ja hindamisvabadust, mis peab komisjonil olema nii oma oportuniteediotsuste tegemisel kui ka liidu esmase ja teisese õiguse asjakohaste konkurentsi käsitlevate sätete tõlgendamisel ja rakendamisel, ilma et kolmandate isikute kanda jääksid ilmsetest ja lubamatutest rikkumistest tulenevad tagajärjed (vt selle kohta 11. juuli 2007. aasta kohtuotsus Schneider Electric *vs.* komisjon, T-351/03, EU:T:2007:212, punkt 125).

40 Sellest järeldub, et liidu lepinguvälise vastutuse võib kaasa tuua ainult sellise rikkumise tuvastamine, mida tavapäraselt ettevaatlik ja hoolas haldusorgan ei oleks analoogilises olukorras toime pannud (10. septembri 2019. aasta kohtuotsus HTTS *vs.* nõukogu, C-123/18 P, EU:C:2019:694, punkt 43).

Väidetav UPSi ja hagejate põhiõiguste piisavalt selge rikkumine

41 Hagejad väidavad, et UPSi kaitseõiguste rikkumine, mille Üldkohus tuvastas 7. märtsi 2017. aasta kohtuotsuses United Parcel Service *vs.* komisjon (T-194/13, EU:T:2017:144), kujutab endast piisavalt selget rikkumist, mis võib tuua kaasa liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise; komisjon vaidleb sellele vastu.

42 On tõesti otsustatud, et komisjon on rikkunud UPSi kaitseõigusi, kuna ta ei edastanud talle oma ökonomeetrilise mudeli lõppversiooni, mis tõi kaasa vaidlusaluse otsuse tühistamise tervikuna (7. märtsi 2017. aasta kohtuotsus United Parcel Service *vs.* komisjon, T-194/13, EU:T:2017:144, punktid 221 ja 222).

43 Tuleb siiski meenutada, et vastavalt Üldkohtu väljakujunenud praktikale on tarvis, et kahju hüvitamise hagi põhjendamiseks viidatud õigusnormiga antav kaitse oleks sellele normile viitava isiku seisukohalt tõhus ja et see isik kuuluks seega nende isikute hulka, kellele kõnealune õigusnorm õigusi annab. Hüvitise alusena ei saa aktsepteerida õigusnormi, mis ei kaitse õigusvastase tegevuse eest mitte isikut, kes sellele tugineb, vaid mõnda teist isikut (12. septembri 2007. aasta kohtuotsus Nikolaou *vs.* komisjon, T-259/03, ei avaldata, EU:T:2007:254, punkt 44; 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsus East West Consulting *vs.* komisjon, T-298/16, EU:T:2018:967, punkt 142, ning 23. mai 2019. aasta kohtuotsus Steinhoff jt *vs.* EKP, T-107/17, EU:T:2019:353, punkt 77).

44 Käsitletaval juhul tuginevad hagejad oma kahju hüvitamise nõude alusena aga UPSi menetlusõiguste rikkumisele, mida eespool punktis 43 meenutatut arvestades ei saa aktsepteerida.

45 Hagejad kinnitavad siiski, et tegutsedes UPSi suhtes õigusvastaselt, on komisjon rikkunud otseselt ka nende menetluslikke õigusi, eelkõige neid, mis tulenevad Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklitest 16, 17 ja 41.

46 On siiski selge, et hagejad ei osalenud UPSi ja TNT koondumise kontrolli menetluses ning seda hoolimata asjaolust, et määruse nr 139/2004 artikli 18 lõige 4 ning määruse nr 802/2004 artikli 11 punktid b ja c võimaldasid neil olla selles menetluses ära kuulatud. Vastuseks Üldkohtu vastavatele küsimustele kohtuistungil kinnitasid hagejad, et nad ei osalenud selles menetluses, ehkki neil oli võimalus teha seda sel viisil. Niisuguses olukorras ei ole hagejatel alust tugineda sellele, et komisjon on rikkunud nende menetluslikke õigusi, sh harta artiklis 41 nimetatud õigusi seoses menetlusega, milles nad otsustasid mitte osaleda.

47 Igal juhul tuleb ka märkida, et hoolsuskohustus, mis on komisjonil harta artikli 41 kohaselt, tähendab seda, et ametiasutused peavad tegutsema hoolikalt ja ettevaatlikult, olemata siiski kohustatud ära hoidma tavaliste äririskide realiseerumisest ettevõtjatele tulenevat kahju (16. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Masdar (UK) *vs.* komisjon, C-47/07 P, EU:C:2008:726, punkt 93). Oht, et koondumiseks ei saada komisjoni eelnevat heakskiitu, on omane aga ükskõik missugusele koondumiste kontrolli menetlusele (vt selle kohta 16. juuli 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Schneider Electric, C-440/07 P, EU:C:2009:459, punkt 203). Seda arvestades ei saa hagejad seega tugineda komisjoni puudulikule hoolsusele selles küsimuses.

48 Harta artiklites 16 ja 17 ette nähtud ettevõtlusvabaduse ja õiguse omandile väidetava rikkumisega seoses piisab, kui märkida, et hagejad on piirdunud lihtsalt selle õigusvastasuse põhjuse mainimisega, põhjendamata seda ühegi õigusliku argumendiga. Kuna ei ole esitatud ühtegi argumenti, mis seaks määrusest nr 139/2004 tuleneva koondumiste kontrolli süsteemi kehtivuse kahtluse alla, siis tuleb meenutada, et oht, et tehakse otsus, et koondumine on siseturuga vastuolus, on – nagu märgitud eespool punktis 47 – omane igasugusele kontrollimenetlusele.

49 Neid asjaolusid arvestades ei ole argument, et komisjon on piisavalt selgelt rikkunud hagejate ja UPSi põhiõigusi, põhjendatud ning tuleb seega tagasi lükata.

Tõsiste ja ilmsete vigade väidetav esinemine UPSi ja TNT vahelise tehingu hindamisel

50 Hagejad põhjendavad seda argumenti viitega UPSi argumentidele ja nõuetele kohtuasjas T-834/17, mille kohaselt on vaidlusaluse otsuse puhul tehtud tõsiseid ja ilmseid hindamisvigu, ilma milleta oleks saanud 2012. aasta lepingud ellu viia. Teise võimalusena väidavad nad, et keelates teatatud koondumise ja takistades neid nõnda nimetatud lepinguid ellu viimast, on komisjon rikkunud harta artikleid 16 ja 17.

51 Esiteks tuleb kontrollida, kas see argument on vastuvõetav, võttes arvesse ühelt poolt asjaolu, et hagejad viitavad UPSi kirjalikele dokumentidele, ning teiselt poolt asjaolu, et seda näib põhjendavat ainult eksperdiaruanne, mis esitati repliigi lisana.

– *Viitamine väidetele ja argumentidele, mille UPS esitas kohtuasjas T-834/17*

52 Hagejad paluvad tihedate seoste tõttu käesoleva kahju hüvitamise hagi ja kahju hüvitamise hagi vahel, mille UPS esitas kohtuasjas T-834/17, Üldkohtul lähtuda õigusväidetest ja faktilistest asjaoludest, mille UPS esitas selles kohtuasjas. Nad kinnitavad, et said komisjoni hinnangutega tutvuda üksnes väga piiratud määral, sest ei astunud UPSi tühistamishagi toetuseks menetlusse.

53 Komisjon väidab vastu, et hagejad ei ole esitanud seda argumenti nõutava selgusega. Nad kinnitasid tema sõnul ainult, et ilma nende rikkumisteta, millele nad lühidalt osutavad, oleks UPSi ja TNT vaheline tehing heaks kiidetud ning see oleks võimaldanud neil seega 2012. aasta lepingutest tulu saada. Komisjon väidab, et olukorras, kus hagejad ei ole esitanud omaenda õiguslikku analüüsi ega tõendeid, millega nad oma argumente põhjendavad, ei saa nad paluda, et Üldkohus lähtuks hageja seisukohtadest kohtuasjas T-834/17.

54 Selles küsimuses tuleb meenutada, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklile 21 ja Üldkohtu kodukorra artikli 76 punktile d tuleb hagiavalduses märkida hagi ese ning anda ülevaade fakti- ja õigusväidetest.

55 Selleks et tagada õiguskindlus ja hea õigusemõistmine, peab see hageja lühike ülevaade väidetest olema piisavalt selge ja täpne, et kostja saaks ette valmistada oma kaitse ja pädev kohus teha hagi osas otsuse (11. septembri 2014. aasta kohtuotsus MasterCard jt *vs.* komisjon, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punkt 41).

56 Hagiavalduses peab seega olema selgitatud, milles seisneb väide, millel hagi põhineb, ning ainuüksi selle abstraktne äramärkimine ei vasta kodukorra nõuetele (vt 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper *vs.* nõukogu, T-444/11, EU:T:2014:773, punkt 93 ja seal viidatud kohtupraktika).

57 Käsitletaval juhul seisneb kõnesolev argument peamiselt selles, et viidatakse hagiavaldusele, mille UPS esitas kohtuasjas T-834/17.

58 Seega, kui nõustuda, et hagiavalduses sõnaselgelt märkimata jäetud väited on vastuvõetavad sel põhjusel, et need väited on teine isik esitanud teises kohtuasjas, millele on hagiavalduses viidatud, võimaldaks see kõrvale hoida kodukorra artikli 76 punktis d sätestatud kohustuslikest nõuetest, mida on meelde tuletatud eespool (14. detsembri 2005. aasta kohtuotsus Honeywell *vs.* komisjon, T-209/01, EU:T:2005:455, punkt 64).

59 Tuleb rõhutada, et samad pooled, eriti sama hageja mõlemas kohtuasjas, on teises kohtuasjas esitatud kirjalikele dokumentidele tehtud väidetava viite kaudu esitatud väidete vastuvõetavuse oluline eeltingimus (14. detsembri 2005. aasta kohtuotsus Honeywell *vs.* komisjon, T-209/01, EU:T:2005:455, punkt 67).

60 Hagejad väidavad siiski, et käesoleva kohtuasja asjaolud erinevad asjaoludest, mis viisid 14. detsembri 2005. aasta kohtuotsuseni Honeywell *vs.* komisjon (T-209/01, EU:T:2005:455), sest Honeywelli viide puudutab selgelt õigusväiteid, samas kui selles hagis siin ei tugine hagejad mitte UPSi õigusväidetele, vaid kohtuasja asjakohastele faktilistele asjaoludele.

61 Piisab siiski, kui tõdeda, et vastupidi hagejate väitele sisaldab nende hagiavaldus üldist viidet UPS hagile kohtuasjas T-834/17 eesmärgiga tõendada, et komisjon on teinud UPSi ja TNT koondumise sisulisel hindamisel mitu tõsist ja ilmset viga, mis muudavad vaidlusaluse otsuse kehtetuks osas, mis puudutab hindade koondumise analüüsi, hinnangut tõhususe kasvule ja FedExi konkurentsivõimele ning vahetu konkurentsi analüüsi. See viide langeb kokku nende väidete ja põhiliste argumentidega, mis on ära märgitud *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT 2018, C 72, lk 41) avaldatud teates hagi kohta, mis esitati 29. detsembril 2017 kohtuasjas T-834/17.

62 Eelnevast tuleneb, et hagejate üldine viide hagiavaldusele, mille UPS esitas kohtuasjas T-834/17, on vastuvõetamatu.

63 Pealegi piisab, kui hagejate väite kohta, et nad said hagiavalduse koostamisel komisjoni hinnangutega tutvuda ainult väga piiratud määral, meenutada, et – nagu on märgitud eespool punktis 46 – hagejad ei osalenud UPSi ja TNT koondumise kontrollimise menetluses, ehkki neil oli võimalus seda teha. Nad tunnistavad ka, et ei palunud ühelgi hetkel, et neil lubataks astuda menetlusse selleks, et toetada UPSi tühistamisnõudeid kohtuasjas, milles tehti 7. märtsi 2017. aasta kohtuotsus United Parcel Service *vs.* komisjon (T-194/13, EU:T:2017:144).

– *Copenhagen Economicsi aruande vastuvõetavus*

64 Repliigi lisana esitavad hagejad Copenhagen Economicsi eksperdiaruande „Assessment of economic analysis of the European Commission in the UPS-TNT case“ („Hinnang komisjoni majandusanalüüsile UPS-TNT kohtuasjas“), mis kannab 8. juuli 2019. aasta kuupäeva. Komisjon tugineb asjaolule, et see aruanne on esitatud liiga hilja, mida ta peab põhjendamatuks. Ta palub, et see dokument jäetaks vastuvõetamatuse tõttu kõrvale.

65 Hagejad väidavad, et see aruanne on vastuvõetav. See ei ole uus tõend, vaid sellesse on koondatud Üldkohtule juba esitatud tõendid. Selle esitamist õigustab nende sõnul vajadus vastata kostja vastusele ja tagada oma õigus olla ära kuulatud.

66 Tuleb meenutada, et vastavalt kodukorra artikli 76 punktile f peab iga hagiavaldus sisaldama tõendeid või tõendite kogumise taotlusi, juhul kui neid esitatakse. Kodukorra artikli 85 lõikes 1 on täpsustatud, et tõendid esitatakse ja tõendite kogumist taotletakse menetlusdokumentide esimese vahetamise käigus. Kodukorra artikli 85 lõikes 2 on lisatud, et pooled võivad repliigis ja vasturepliigis esitada oma argumentide põhistamiseks täiendavaid tõendeid või taotluse nende kogumiseks, tingimusel et nende hiline esitamine on õigustatud.

67 Kuigi vastavalt kodukorra artikli 85 lõikes 1 ette nähtud aegumisnormile peavad menetlusosalised põhjendama oma tõendite või tõendite kogumise taotluste hilist esitamist, on liidu kohus pädev kontrollima nende tõendite või tõendite kogumise taotluste hilise esitamise põhjenduste

põhjendatust ja kui see on asjakohane, siis nende sisu; kui hiline esitamine ei ole õiguslikult piisavalt õigustatud või põhjendatud, on tal ka pädevus need tagasi lükata. Tõendite või tõendite kogumise taotluste hilinenud esitamine kohtuasja poole poolt võib olla õigustatud muu hulgas juhul, kui kõnealused tõendid ei olnud varem selle poole käsutuses või kui teise poole tõendite hiline esitamine õigustab toimiku täiendamist, et tagada võistlevuse põhimõtte järgimine (16. septembri 2020. aasta kohtuotsus BP *vs.* FRA, C-669/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:713, punkt 41).

68 Käsitletaval juhul kinnitavad hagejad repliigis, et esitasid Copenhagen Economicsi aruande eesmärgiga tõendada eelkõige seda, et komisjoni lähenemine kaugeneb nii osas, mis puudutab lõpliku ökonomeetrilise mudeli UPS-le esitamata jätmist, kui ka seetõttu, et nimetatud mudelile on tuginetud sobimatult, et otsustada sisulistes küsimustes, et teatatud koondumine tuleb keelata, nii radikaalselt parimatest tavadest ning tema enese praktikast varasemate ja hilisemaste juhtumite puhul, et muudab tema lähenemise vaidlusaluses otsuses ilmselgelt ebamõistlikuks.

69 Repliigist tuleneb seega, et selle aruandega püütakse põhjendada argumenti, et komisjon on UPSi ja TNT koondumise hindamisel teinud tõsiseid ning ilmseid hindamisvigu, kuid hagejad ei ole seda põhjendanud hagiavalduses ühegi teise argumendiga peale üldise viite UPSi väidetele ja argumentidele kohtuasjas T-834/17 ega esitanud ühtegi tõendite kogumise taotlust. Sellest järeldub, et hagejad esitasid Copenhagen Economicsi aruande hilinemisega ilma hilist esitamist põhjendamata ja ilma, et seda aruannet võiks lugeda vastupidiseks tõendiks või vastaspoole vastupidise tõendi tulemusena esitatud tõendite kogumise taotluste täiendamiseks.

70 Selles olukorras tuleb Copenhagen Economicsi aruanne tunnistada vastuvõetamatuks seetõttu, et see on esitatud liiga hilja ja hilist esitamist ei ole põhjendatud.

71 Kuna hagejad ei ole esitanud midagi, mis põhjendaks komisjoni väidetavaid hindamisvigu, peale viite UPSi väidetele ja argumentidele kohtuasjas T-834/17 ning Copenhagen Economicsi aruande, tuleb märkida, et argumenti, et komisjon tegi UPSi ja TNT koondumise hindamisel tõsiseid ja ilmseid hindamisvigu, ei ole põhistatud.

72 See argument tuleb niisiis tervikuna tagasi lükata.

73 Kuna hagejad ei ole tõendanud piisavalt selgeid rikkumisi vaidlusaluses otsuses, ei esine üht nendest kumulatiivsetest tingimustest, mis peavad liidu lepinguvälise vastutuse tekkimiseks täidetud olema, ning hagi ei ole seega põhjendatud.

74 Kõike eelnevat arvestades jäetakse hagi rahuldamata ilma, et oleks tarvis analüüsida hagejate neljanda ja viienda väite raames esitatud argumente, millega nad püüavad tõendada kahju tekkimist ja põhjusliku seose olemasolu. Kuna hagi ei ole põhjendatud, ei ole vaja seisukohta võtta küsimuses, kas hagejate nõuded on aegunud (vt selle kohta 13. juuli 1961. aasta kohtuotsus Meroni jt *vs.* Üleamet, 14/60, 16/60, 17/60, 20/60, 24/60, 26/60 ja 27/60 ning 1/61, EU:C:1961:16, lk 341).

Kohtukulud

75 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele hagejate kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (seitsmes koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja ASL Aviation Holdings DAC-lt ja ASL Airlines (Ireland) Ltd-lt.

Papasavvas da Silva Passos Reine

Truchot Sampol Pucurull

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 23. veebruaril 2022 Luxembourgis.

Allkirjad